

Öppna jämförelser 2018

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

Guide för att tolka resultaten

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges.
För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också
tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till
alternativaformat@socialstyrelsen.se

Publicerad www.socialstyrelsen.se, juni 2018

Innehåll

Inledning.....	4
Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden	4
Öppna jämförelser – för att stimulera utveckling	7
Indikatorer – för att följa upp verksamheter.....	7
Hur indikatorerna tagits fram.....	8
Så här kan resultaten tolkas och analyseras lokalt	9
Analysguide i fyra steg	9
Stöd för tolkning av Excelfilerna	11
Referenser	15
Bilaga 1 Metodbeskrivning	16
Kvalitetsdeklaration av resultatet från enkätundersökningen.....	16
Bilaga 2. Indikatorer	22
Kvalitetsområden och dimensioner.....	22
Indikatorsbeskrivningar – Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden.....	24

Inledning

Socialstyrelsen samlar årligen in och publicerar öppna jämförelser inom socialtjänstens områden och kommunal hälso- och sjukvård. Indikatorer för området hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden publiceras vartannat år. I öppna jämförelser har indikatorer tagits fram för att följa utvecklingen i verksamheter på kommun-, läns- och riksnivå. De belyser olika förhållanden och kan användas för att mäta och följa upp kvaliteten i verksamheter.

Årets insamling har genomförts med en webbenkät för områdena ekonomiskt bistånd, våld i nära relationer, missbruks- och beroendevården, social barn- och ungdomsvård, socialtjänstens krisberedskap, stöd till personer med funktionsnedsättning (LSS och socialpsykiatri), äldreområdet samt hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden.

En gemensam insamling, med samma frågor, gör det möjligt att jämföra resultaten mellan olika verksamhetsområden för ett urval indikatorer. I likhet med tidigare års öppna jämförelser ligger tyngdpunkten på förutsättningar för god kvalitet inom socialtjänstens olika verksamheter utifrån brukarens perspektiv.

Denna guide är avsedd som ett stöd för att underlätta tolkning och analys av resultaten som publiceras på Socialstyrelsens webbplats. Den innehåller en beskrivning av öppna jämförelser och datainsamlingen, ett analysstöd till kommunerna, en metodbilaga samt en beskrivning av indikatorerna inom området *hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden*.

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

Socialstyrelsens öppna jämförelser inom området hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden publiceras nu för fjärde gången. På Socialstyrelsens webbplats under rubriken *Öppna jämförelser av hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden* redovisas resultatet av årets jämförelser i ett faktablad med sammanfattning och beskrivning av de viktigaste resultaten på nationell nivå, dels i en Excelfil som kan laddas ned för egen bearbetning

- Öppna jämförelser 2018. Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. (kommuner, län, riket)

Hemlöshet och bostadsbrist

Människor som befinner sig i hemlöshet eller som är utestängda från bostadsmarknaden är en heterogen grupp och personer kan finnas i en hemlöshetssituation under olika lång period. Hemlöshet omfattar allt från att en person är i akut brist på tak över huvudet till mer långvariga boendeformer utan eget hyreskontrakt. Socialstyrelsen har definierat fyra olika situationer av hemlöshet, där den gemensamma nämnaren är att personerna befinner sig i

en mer eller mindre osäker boendesituation. Definitionen togs fram för och används vid de nationella kartläggningar av hemlöshet som myndigheten gjort, senast 2017 [1].

Drygt 33 000 personer rapporterades befinna sig i hemlöshet under en vecka i april 2017. Majoriteten av dem var män, 62 procent, men antalet kvinnor var fler än vid den senaste mätningen 2011 [1,2]. Fler personer befann sig i akut hemlöshet och fler personer befann sig också i långsiktiga bostadslösningar på den sekundära bostadsmarknaden. Det vill säga någon form av hyresavtal eller kontrakt där boendet är förenat med tillsyn, särskilda villkor eller regler, ofta kallade socialt eller kommunalt kontrakt.

Nästan hälften av alla personer som var i en hemlöshetssituation hade försörjningsstöd och nästan en tredjedel hade barn under 18 år. Mer än en tredjedel av dessa föräldrar hade hamnat i hemlöshet till följd av att de inte godkännts som hyresgäst på den ordinarie bostadsmarknaden. Både den rådande bostadsbristen och svårigheterna med att komma in på bostads- och arbetsmarknaden speglas i resultaten. För nästan en femtedel av alla personer uppgavs en tidigare avhysning ha bidragit till deras hemlöshet [1]. Hyresskulder är den vanligaste orsaken till att hyresvärdar ansöker om avhysning [3].

Hemlöshet och bostadsbrist, som tidigare främst varit ett storstadsfenomen, finns nu i många av landets kommuner. Trots den kraftigt ökade byggtakten råder det brist på bostäder i de flesta kommunerna [4].

I början av 2018 bedömde 243 av 288 kommuner att de hade underskott på bostäder. Ännu fler kommuner, 266, uppger att det är underskott på bostäder i deras centralorter [5].

Det är konkurrens om lägenheter med rimliga hyresnivåer och flera grupper har svårt att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden [4]. Antalet sociala eller kommunala kontrakt har också ökat markant de senaste åren [1,5]. Både orsaker till och åtgärder för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden påverkas av såväl individuella som strukturella faktorer.

Kommunernas ansvar

På ett strukturellt plan är bostadspolitiken viktig för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Kommunen har en skyldighet att planera för bostadsförsörjningen. Planeringen syftar bland annat till att skapa förutsättningar för alla invånare i kommunen att leva i goda bostäder. Kommunfullmäktige ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod och om förutsättningarna för riktlinjerna förändras ska nya riktlinjer tas fram (1 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar).

De allmännyttiga bostadsbolagen är ett betydelsefullt verktyg för kommunernas arbete med bostadsförsörjningen, eftersom de helt eller huvudsakligen ägs av kommuner. Genom ägardirektiv till de allmännyttiga bostadsbolagen har kommunerna möjlighet att påverka hur bolagen bidrar till kommunens bostadsförsörjningsansvar, exempelvis genom att få fram bostäder för personer som är utanför bostadsmarknaden. Majoriteten av landets kommuner har ett eller flera allmännyttiga bostadsbolag, enligt Boverket [5].

Socialtjänstens ansvar

Kommunerna har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver utifrån 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Socialtjänsten kan bistå med olika former av mer eller mindre tillfälliga boendeinsatser till personer som befinner sig i hemlöshet. Utifrån den enskildes behov kan socialtjänsten ge bistånd i form av exempelvis skyddat boende, härbärge, Bostad först eller försökslägenhet. Däremot finns inte ett uttryckligt stöd i SoL för att socialtjänsten ska tillhandahålla bostad åt bostadslösa personer i allmänhet. Skäl att tillhandahålla eller ombesörja en bostad, med skälig levnadsnivå, har ansetts föreligga när den enskilde är helt bostadslös och har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad (se exempelvis RÅ 1990 ref 119).

I socialtjänstens uppdrag ingår också att förebygga att invånare i kommunerna blir avhysta. Uppsökande arbete riktat till hushåll som riskerar avhysning, hyresrådgivning, budget- och skuldrådgivning, boendestöd och missbruksbehandling är exempel på insatser som på olika sätt kan motverka att enskilda blir utan bostad. Socialtjänstens förebyggande arbete har störst effekt om det sker i samverkan med de lokala bostadsbolagen. Socialstyrelsen tog 2017 fram ”Stöd för socialtjänsten i arbetet för att förebygga avhysningar”. Där finns också stöd för samverkan och handläggningen av ärenden vid hot om avhysning av enskilda personer eller familjer [6]. För att motverka hemlöshet och avhysningar kan socialtjänsten även behöva samverka med andra aktörer som kommunala förvaltningar, hälso- och sjukvården, Kronofogden, frivilligorganisationer med flera. Samverkan underlättas av att det finns angivna mål och att parterna har mandat, samt tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan parterna [7]. Socialtjänsten ska även beakta barnrättsperspektivet.

Öppna jämförelser – för att stimulera utveckling

Öppna jämförelser är ett verktyg för att analysera, följa och utveckla socialtjänstens verksamheter på lokal, regional och nationell nivå. Den främsta målgruppen är därför beslutsfattare och utförare på dessa nivåer. Syftet med öppna jämförelser är att de ska stimulera till kunskapsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och hemsjukvård med god kvalitet. Målet är att de verksamhetsförbättringar som öppna jämförelser ska stimulera till kommer brukaren till gagn, att den enskilde får rätt insatser utifrån dennes behov.

I öppna jämförelser kan verksamheter jämföras på kommunal nivå utifrån indikatorer, bakgrundsmått och sorteringsnycklar. Jämförelser kan även göras med resultat för läns- och riksnivå. Analyser av resultaten kan också ge en uppfattning av vad som kan behöva utvecklas för att stärka kvaliteten i verksamheten.

Uppgifterna som presenteras i öppna jämförelser är ett av flera sätt att belysa förutsättningar för god kvalitet inom socialtjänsten. Det är därför viktigt att resultaten bedöms och analyseras såväl lokalt som regionalt. Positiva resultat är ingen garanti för god kvalitet i det enskilda fallet och vice versa. Jämförelserna behöver kompletteras med andra underlag för att få en mer heltäckande bild av de faktiska förhållandena.

I nästa avsnitt presenteras en översiktlig guide i fyra steg för hur resultaten från öppna jämförelser kan tolkas och analyseras lokalt.

Indikatorer – för att följa upp verksamheter

En indikator är ett mått som påvisar (indikerar) ett underliggande förhållande eller en utveckling. Indikatorer belyser olika förhållanden och kan användas för att mäta och följa upp kvaliteten i verksamheter. En indikator anger en riktning för ett önskvärt resultat. Indikatorerna ska kunna påverkas av huvudmannen eller utföraren, det ska med andra ord vara möjligt att förändra sina resultat över tid [8]. Resultaten ger även en bild över vad som kan behöva utvecklas på nationell nivå.

Det finns behov av indikatorer som mäter såväl strukturer som processer och resultat för att stimulera till ett systematiskt förbättringsarbete. Det är också viktigt att indikatorerna upplevs som meningsfulla för berörda huvudmän och utförare och bidrar till kunskap om samband mellan insatser och resultat [9].

Struktur- och processindikatorer speglar förutsättningar för god kvalitet och att uppnå resultat. *Strukturindikatorer* belyser de resurser en verksamhet har, till exempel kompetens, rutiner och överenskommelser. *Processindikatorer* kan belysa både att och hur aktiviteter genomförs, till exempel olika insatser. Därmed kan även processresultat för en verksamhet mätas.

Resultatindikatorer speglar de resultat som uppnåtts för enskilda individer, det vill säga om insatser lett till avsedda mål.

Hur indikatorerna tagits fram

Indikatorerna i öppna jämförelser baseras på aktuell forskning, beprövad erfarenhet, lagstiftning och utgår från ett brukarperspektiv.

Kvalitetsindikatorer tas fram i enlighet med en modell som ställer krav på tillgång till ett evidensbaserat kunskapsunderlag [8,10]. I de fall då evidensbaserad kunskap saknas bygger indikatorerna på en dialog med brukarorganisationer, professionella yrkesgrupper från kommuner, privata och idéburna utförare samt med forskare.

En viktig utgångspunkt i modellen är de sex kvalitetsområden som tagits fram gemensamt av Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för öppna jämförelser inom socialtjänstens områden. Kvalitetsbegreppet inom SoL och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, innefattar följande aspekter:

- kunskapsbaserad verksamhet
- självbestämmande och integritet
- helhetssyn och samordning
- trygghet och säkerhet
- tillgänglighet
- effektivitet.

Dessa områden är inte ömsesidigt uteslutande, vilket innebär att en indikator kan referera till två eller fler kvalitetsområden samtidigt. Kvalitetsområdena är framtagna för att underlätta tolkningen av resultatet för indikatorn och förtydligar för huvudmännen och utförarna vilka aspekter på kvalitet som indikatorn refererar till utifrån lagstiftningen.

Så här kan resultaten tolkas och analyseras lokalt

Socialstyrelsens indikatorbaserade öppna jämförelser kan användas som ett underlag i förbättringsarbetet. För att gå vidare i utvecklingsarbetet kan kommuner och verksamheter bearbeta och analysera resultaten utifrån sina lokala förutsättningar. Arbetet kan göras utifrån de fyra steg som beskrivs nedan.

Analysguide i fyra steg

1. Identifiera förbättringsområden

Genomgång av kommunens resultat i öppna jämförelser.

- Finns det resultat som ni bedömer är viktiga att förändra i er kommun?
Till exempel angående en kommunal övergripande plan för att motverka hemlöshet, förebyggande arbete och överenskommelser med externa aktörer.
- Hur skiljer sig kommunens resultat för indikatorerna från resultat i andra kommuner, kommungrupper, länet och riket?
Sorteringsfunktionen som finns i vänstermarginalen i Excel-filen kan användas för att jämföra resultaten med andra kommuner. Resultaten kan till exempel sorteras utifrån:
 - Kommungruppering utifrån antalet invånare (5 grupper)
 - SKL:s kommungruppsindelning (9 grupper)
 - Bostadsläget i kommunen (överskott, balans eller underskott på bostäder)
- Titta på resultaten för respektive indikatorområde. Finns det ett eller flera områden som behöver utvecklas?
- Titta på resultat i Socialstyrelsens öppna jämförelser för andra områden inom socialtjänsten. Finns det indikatorer inom flera av socialtjänstens verksamhetsområden som kan utvecklas samtidigt?
- Välj område att arbeta vidare med.

2. Komplettera med annan information

Ta fram annan relevant information för det område ni valt att arbeta vidare med för att få en mer nyanserad och heltäckande bild av förhållandena.

- Ta reda på vilket syfte utvalda indikatorer har och eventuell annan information om indikatorn. Titta på kunskapsunderlaget som indikatorn grundas på. Hänvisning hittar du i beskrivningen av indikatorerna (Bilaga 2) och i referenserna.
- Komplettera med uppgifter om exempelvis:
 - Uppgifter om antal anmälda avhysningar per kommun och i riket (se bakgrundsmåtten i Excel-filen)

- Andra öppna jämförelser inom individ och familjeomsorgen (se Socialstyrelsens webbplats öppna jämförelser).
- Demografiska uppgifter för kommunens invånare
- Antal hushåll med försörjningsstöd i kommunen

3. Utvecklingen över tid

Jämför årets resultat med tidigare års öppna jämförelser.

- Jämför årets resultat med tidigare öppna jämförelser, där det är möjligt. Indikatorer som är jämförbara med 2016 finns i metodbeskrivningen, Bilaga 1.
- Jämför med utvecklingen i andra kommuner, kommungrupper, länet och riket.

Kartlägg vilka förändringar som kan ha påverkat utvecklingen.

- Exempel på relevanta förändringar är: ändrade förutsättningar i kommunen (bostäder, invånare m.m.), organisationsstruktur, personalförändringar, nya metoder, förändringar i samhället (lagändringar, policy, m.m.).
- Vad har förändrats, när skedde förändringarna och hur?

4. Slutsatser, mål och genomförande

Beskriv vad ni vill utveckla och förbättra i verksamheten.

Utgå från resultaten från öppna jämförelser och annan inhämtad information.

Sätt upp mål.

Vad kan/ska ni göra för att uppnå målet/målen?

- Vilka aktiviteter ska genomföras för att uppnå dessa mål?
- Vilka personer/aktörer ska göra vad och när?
- Finns det förväntade kostnadsförändringar?
- När ska målen vara uppnådda?

Beskriv när och hur uppföljning/avstämning av målen ska genomföras.

Stöd för tolkning av Excelfilerna

Öppna jämförelser av kommunernas arbete för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden ger en överblick över resultaten för den egna verksamheten och möjlighet att jämföra sig med andra kommuner. Socialstyrelsen publicerar jämförelserna för landets kommuner och stadsdelarna i Göteborg och Stockholm i en Excelfil på myndighetens webbplats www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser:

- Öppna jämförelser 2018. Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Resultat (kommuner, län och riket)

Denna Excelfil kan laddas ned för egen bearbetning.

Kvalitetsområden

I Excelfilen redovisas resultatet för indikatorerna uppdelade i kvalitetsområden och indikatorområden. Dessa är framtagna för att underlätta vid tolkningen av resultatet för indikatorn. De aktuella kvalitetsområdena redovisas nedan.

Tillgänglighet

Tillgänglig innebär att det är lätt att få kontakt med socialtjänsten och vid behov få del av tjänsterna inom rimlig tid. Information och kommunikation är begriplig och anpassad efter olika grupper och individers behov. Kommunikation mellan den enskilde och professionen präglas av ömsesidighet och dialog. Verksamheterna är fysiskt tillgängliga.

Helhetssyn och samordning

Helhetssyn utgår från den enskildes samlade livssituation. Då den enskilde har behov av tjänster som bedrivs inom olika verksamheter eller av olika utförare/professioner är dessa samordnade. Det finns en tydlig ansvarsfördelning. Tjänsterna präglas av kontinuitet.

Kunskapsbaserad verksamhet

Kunskapsbaserad innebär att tjänsterna utförs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den enskildes erfarenheter tas till vara.

Trygghet och säkerhet

Trygg och säker innebär att tjänsterna utförs enligt gällande regelverk. Tjänsterna är transparenta vilket innebär förutsägbarhet och möjlighet till insyn. Risk för kränkning, försummelse, fysisk eller psykisk skada förhindras genom förebyggande arbete.

Färgläggning indikerar utvecklingsområden

I Excelfilerna redovisas resultatet för indikatorerna färglagda med grön, gul och röd bakgrund, där det är möjligt att ange ett önskvärt värde. Bakgrundsuppgifterna från Boverket om kommunernas bostadssituation är också färglagda i rött och grönt. Syftet är att visuellt skilja de kommuner som har balans eller överskott på bostäder. Det bör observeras att detta inte är en indikator.

Färgerna indikerar:

- grönt – önskvärt resultat
- gult – delvis önskvärt resultat
- rött – utvecklingsområde.

Indelning och sortering

Resultatet i Excelfilerna kan sorteras enligt följande:

- Län
- Kommungrupper utifrån antal invånare, 5 grupper (se tabell 1 nedan)
- Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) kommungruppsindelning, 9 grupper (se listan nedan)

Kommungruppering utifrån antal invånare

Då förutsättningarna för kommunernas arbete för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden kan variera med storleken på kommunen, har Socialstyrelsen delat in kommunerna i fem grupper utifrån antalet kommuninvånare (se tabell 1). Syftet med denna indelning är att den ska underlätta för kommunen att hitta jämförbara kommuner. Indelningen är gjord utifrån en bedömning av kommunernas organisatoriska skillnader med utgångspunkt från invånarantalet.

Tabell 1. Indelning utifrån antal invånare i kommuner, grupp 1-5.

Kommun-grupp:	Antal in-vånare:	Kommuner:
Grupp 1 133 kommuner	1–14 999	Nykvarn, Vaxholm, Älvkarleby, Heby, Vingåker, Gnesta, Oxelösund, Trosa, Ödeshög, Ydre, Kinda, Boxholm, Åtvidaberg, Valdemarsvik, Söderköping, Vadstena, Aneby, Gnosjö, Mullsjö, Habo, Vaggeryd, Sävsjö, Uppvidinge, Lessebo, Tingsryd, Markaryd, Högsby, Torsås, Hultsfred, Mönsterås, Emmaboda, Borgholm, Olofström, Svalöv, Östra Göinge, Örkelljunga, Tomelilla, Bromölla, Osby, Perstorp, Båstad, Hylte, Öckerö, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Dals-Ed, Färgelanda, Vårgårda, Bollebygd, Grästorp, Essunga, Karlsborg, Gullspång, Tranemo, Bengtsfors, Mellerud, Lilla Edet, Svenljunga, Herrljunga, Götene, Tibro, Töreboda, Lysekil, Strömstad, Åmål, Hjo, Tidaholm, Kil, Eda, Torsby, Storfors, Munkfors, Forshaga, Grums, Årjäng, Sunne, Filipstad, Hagfors, Lekeberg, Laxå, Degerfors, Hällefors, Ljusnarsberg, Askersund, Nora, Skinnkatteberg, Surahammar, Kungsör, Norberg, Fagersta, Arboga, Vansbro, Malung-Sälén, Gagnef, Rättvik, Orsa, Älvdalen, Smedjebacken, Säter, Ockelbo, Hofors, Ovanåker, Nordanstig, Ånge, Ragunda, Bräcke, Krokom, Strömsund, Åre, Berg, Härjedalen, Nordmaling, Bjurholm, Vindeln, Robertsfors, Norsjö, Malå, Storuman, Sorsele, Dorotea, Vännäs, Vilhelmina, Åsele, Lycksele, Arvidsjaur, Arjeplog, Jokkmokk, Övertorneå, Pajala, Älvsbyn, Haparanda
Grupp 2 72 kommuner	15 000–29 999	Upplands Väsby, Ekerö, Salem, Nynäshamn, Håbo, Knivsta, Tierp, Östhammar, Flen, Finspång, Mjölby, Gislaved, Vetlanda, Eksjö, Tranås, Alvesta, Älmhult, Ljungby, Mörbylånga, Nybro, Oskarshamn, Vimmerby, Ronneby, Sölvesborg, Staffanstorps, Burlöv, Bjurv, Lomma, Svedala, Skurup, Sjöbo, Hörby, Höör, Klippan, Åstorp, Höganäs, Ystad, Simrishamn, Laholm, Stenungsund, Tjörn, Orust, Vara, Ulricehamn, Mariestad, Skara, Hammarö, Kristinehamn, Arvika, Säffle, Hallsberg, Kumla, Lindesberg, Hallstahammar, Sala, Köping, Leksand, Mora, Hedemora, Avesta, Ludvika, Ljusdal, Söderhamn, Bollnäs, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Kalix, Gällivare, Boden, Kiruna
Grupp 3 53	30 000–69 999	Vallentuna, Österåker, Värmdö, Tyresö, Upplands-Bro, Danderyd, Sundbyberg, Lidingö, Norrtälje, Sigtuna, Enköpings, Nyköping,

Kommun-grupp:	Antal in-vånare:	Kommuner:
kommuner		Katrineholm, Strängnäs, Motala, Nässjö, Värnamo, Kalmar, Västervik, Gotland, Karlskrona, Karlshamn, Vellinge, Kävlinge, Landskrona, Eslöv, Trelleborg, Ängelholm, Hässleholm, Falkenberg, Varberg, Härryda, Partille, Ale, Lerum, Mark, Mölndal, Kungälv, Uddevalla, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Lidköping, Skövde, Falköping, Karlskoga, Falun, Borlänge, Sandviken, Hudiksvall, Örnköldsvik, Östersund, Piteå
Grupp 4 28 kommuner	70 000– 199 999	Järfälla, Huddinge, Botkyrka, Haninge, Täby, Sollentuna, Södertälje, Nacka, Solna, Eskilstuna, Linköping, Norrköping, Jönköping, Växjö, Lund, Helsingborg, Kristianstad, Halmstad, Kungsbacka, Borås, Karlstad, Örebro, Västerås, Gävle, Sundsvall, Umeå, Skellefteå, Luleå
Grupp 5 4 städer	200 000 -	Stockholm, Göteborg, inklusive stadsdelar samt Malmö och Uppsala.

SKL:s kommungruppsindelning

Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning är reviderad. Den nya indelningen började gälla från den 1 januari 2017. Grupperingen är tänkt att användas vid analyser, jämförelser och redovisning. Här nedan redovisas de nio grupperna som ingår i indelningen 2018.

A. Storstäder och storstadsnära kommuner

A1. Storstäder - kommuner med minst 200 000 invånare varav minst 200 000 invånare i den största tätorten.

A2. Pendlingskommun nära storstad - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun.

B. Större städer och kommuner nära större stad

B3. Större stad - kommuner med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten.

B4. Pendlingskommun nära större stad - kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

B5. Lågpendlingskommun nära större stad - kommuner där mindre än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i en större stad.

C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

C6. Mindre stad/tätort - kommuner med minst 15 000 men mindre än 40 000 invånare i den största tätorten.

C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort - kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun.

C8. Landsbygdskommun - kommuner med mindre än 15 000 invånare i den största tätorten, lågt pendlingsmönster (mindre än 30 procent).

C9. Landsbygdskommun med besöksnäring - landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, dvs. antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.

För ytterligare information se Sveriges Kommuner och Landsting
<http://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2051.html>

Bakgrundsfaktorer

I Exelfilen publicerar Socialstyrelsen även bakgrundsfaktorer som stöd för kommunernas analys om hemlöshet och bostadsbrist. Följande bakgrunds-uppgifter och bakgrundsmått redovisas.

- **Bostadsläget i kommunen**
Kommunernas bedömning av överskott, balans eller underskott på bostäder i kommunen 2018, Källa Boverket [5]
- Förekomst av **allmännyttigt bostadsbolag** i kommunen 2018
Källa: Boverket [5]
- **Antal registrerade ansökningar om avhysningar 2017**
Anmälda avhysningar, redovisat per kommun och i riket. Vid färre än tio publiceras inte antalet avhysningar i kommunen, markeras med X i cellen. Källa: Kronofogdens verksamhetsstatistik
- **Antal verkställda avhysningar 2017**
Verkställda avhysningar, redovisat per kommun och i riket. Vid färre än tio publiceras inte antalet avhysningar i kommunen, markeras med X i cellen. Källa: Kronofogdens verksamhetsstatistik
- **Andel verkställda avhysningar av anmälda avhysningar 2017**
Antalet hushåll där avhysningar verkställts år 2017 dividerat med antalet hushåll för vilka ansökningar om avhysning registrerats. Redovisat på riks- och storstadsnivå. Källa: Kronofogdens verksamhetsstatistik.
- **Andel barn i genomförda avhysningar av anmälda avhysningar 2017**
Antalet barn som berörts av verkställda avhysningar år 2017 dividerat med antalet barn i registrerade ansökningar om avhysning. Redovisat på riks- och storstadsnivå. Med *barn* avses en person som inte fyllt 18 år och som bor tillsammans med ensamstående eller sammanboende föräldrar. Här ingår även barn som bor växelvis hos föräldrarna, samt umgängesbarn som bor med sin förälder minst 30 dagar per år. Källa: Kronofogdens verksamhetsstatistik.
- **Andel hemlösa per 10 000 invånare**
Måttet är andel personer i någon av Socialstyrelsens 4 hemlöshetssituationer efter vistelsekommun vecka 14, 2017 per 10 000 invånare. Källa: Socialstyrelsen hemlöshetskartläggning 2017.

Referenser

1. Hemlöshet 2017. Omfattning och karaktär. Socialstyrelsen; 2017
2. Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden 2011. Socialstyrelsen; 2012
3. Avhysning. <https://www.kronofogden.se>
4. Bostadsmarknadsanalyser 2017. 2017 års analyser i korthet. Boverket <http://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsplanering/regionala-bostadsmarknadsanalyser-2017/slutsatser/>
5. Bostadsmarknadsenkät 2018. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/>
6. Stöd för socialtjänsten i arbetet för att förebygga avhysningar. Socialstyrelsen; 2017
7. Strategi för samverkan. Socialstyrelsen 2008, Kunskapssammanställning www.godsamverkan.se
8. Handbok för utveckling av indikatorer. För god vård och omsorg. Stockholm: Socialstyrelsen; 2017
9. Anell, A. Styrning i vården genom uppföljning av indikatorer på kvalitet och effektivitet. Lund: Institutet för ekonomisk forskning, Lunds universitet; 2014
10. Modell för utveckling av kvalitetsindikatorer i socialtjänsten. Stockholm: Socialstyrelsen & Sveriges kommuner och landsting, SKL; 2007

Bilaga 1 Metodbeskrivning

I metodbeskrivningen redovisas enkätundersökningen, vilka datakällor som använts och databearbetningen som ligger till grund för öppna jämförelser inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård 2018.

Kvalitetsdeklaration av resultatet från enkätundersökningen

Period för datainsamlingen

Datainsamlingen har genomförts via en webbenkät som skickades ut per e-post den 24 januari 2018, till kommunernas respektive stadsdelarnas registratorer.

Utskicket bestod av ett informationsbrev och en individuell länk till enkäten. Som bifogade dokument fanns en beskrivning av insamlingssättet och enkätens frågor i Word-format för respektive verksamhetsområde.

Vid tre tillfällen under insamlingen skickades påminnelser ut till de kommuner som inte hade besvarat enkäten: den 26 februari, den 7 mars och den 15 mars 2018.

Insamlingen stängdes för granskning av inrapporterade svar den 21 mars 2018. För de kommuner som ville korrigera eller komplettera sina svar öppnades enkäten på nytt, under perioden 3–12 april 2018.

Population

Undersökningen omfattar Sveriges kommuner samt stadsdelarna i storstäderna Göteborg och Stockholm. Totalt utgörs populationen av 312 objekt.

Statistiska mått och redovisningsgrupper

Resultaten redovisas på indikatorer. Dessa kan bestå av svar från en enskild fråga eller svar från flera frågor som bearbetats till ett resultat.

På kommunnivå och stadsdelsnivå redovisas indikatorerna i huvudsak som *Ja/Nej/Ej aktuellt*. Hur detta har gjorts och vad resultatet betyder för respektive indikator framgår av indikatorbeskrivningarna.

På riksnivå, länsnivå och kommunnivå för storstäderna Stockholm och Göteborg redovisas indikatorn på andelen kommuner och stadsdelar i Göteborg och Stockholm med resultatet Ja.

Tillförlitlighet

Urval

Inget urval har gjorts, detta är en totalundersökning.

Ramtäckning

Ramtäckning vad gäller kommuner och stadsdelar är komplett. Stockholm och Göteborg har ombetts att lämna uppgifter på stadsdelsnivå. Övriga kommuner har ombetts att lämna uppgifter på kommunnivå.

Mätning och granskning

Årets undersökning, som visar förhållanden den 1 februari 2018, genomfördes med en enkät som i stora delar var identisk med 2017 års enkät. Förändringar av frågorna i enkäten beror på att indikatorer har lagts till, tagits bort eller justerats, jämfört med 2017 års undersökning.

En nyhet var att enkätens åtta delområden besvarades i separata, elektroniska länkar. För de kommuner/stadsdelar som valde att delta i undersökningen var den första gemensamma delen obligatorisk, medan övriga sju delområden var valfria. Inom de delar som kommunen/stadsdelen valde att besvara, var varje fråga obligatorisk. I samband med att enkäten skickades ut rekommenderades varje kommun eller stadsdel att utse en person som samordnar arbetet med att lämna uppgifter.

Svarsfrekvens

Av sammanlagt 312 kommuner och stadsdelar är det 296 som har besvarat enkätens första, gemensamma del, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 95 procent. I denna del ingick även samtliga frågor som rör verksamhetsområdena Krisberedskap och Hemlöshet. (Se tabell nedan)

Tabell 1. Antal och andel svarande per verksamhetsområde 2018, 2017

Kommuner och stadsdelar procent riket

Område	Antal svarande	Andel svarande i procent 2017	Andel svarande i procent 2018
Gemensam del (inkl. krisberedskap och hemlöshet)	296	95	95
Ekonomiskt bistånd	289	94	93
Missbruks- och beroendevården	289	94	93
Stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (Socialpsykiatri)	287	94	92
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning (LSS)	290	94	93
Sociala barn- och ungdomsvården	286	94	92
Våld i nära relationer (tidigare Stöd till brottsoffer)	287	93	92
Äldreomsorgen	284	95	91

Bortfall

Det är 16 kommuner/stadsdelar som inte har besvarat årets enkät, vilket motsvarar 5 procent av populationen.

För kommuner och stadsdelar som har internt bortfall, d.v.s. som inte har besvarat frågorna inom ett verksamhetsområde, redovisas inte indikatorer som baseras på dessa frågor.

På riks- läns- och storstadskommunsnivå redovisas andel positiva svar. Andelen antas gälla för hela riks-, läns- och storstadskommunsnivån, det vill säga även för de som inte har svarat. Om de kommuner och stadsdelar som inte har svarat skulle avvika i sina svar från övriga innebär det att antagande

är felaktigt. För att inte riskera ett för stort felaktigt antagande redovisas inte andelen riks- läns- och storstadskommunsnivå där bortfallet överstiger 20 procent.

Bearbetning

Fel kan uppstå vid bearbetningen av materialet. För att förhindra detta har bearbetningsprogram kontrollerats och resultaten har kontrollerats med avseende på rimlighet.

Logiska kontroller har lagts in i den elektroniska enkäten när så har varit möjligt. De inrapporterade svaren har granskats på olika sätt. Exempelvis har de kommentarer som lämnades i samband med respektive fråga gått igenom, för att upptäcka om uppgiftslämnarna kan ha uppfattat frågorna på olika sätt eller om det varit andra problem med frågorna. Flera av frågorna är sådana att kommunerna och stadsdelarna ska bedöma om den egna verksamheten uppfyller den nivå som beskrivs i frågan och de inrapporterade uppgifterna kan ha kvalitetsbrister som inte upptäckts i granskningen. Efter granskningen har berörda kommuner fått möjlighet att korrigera sina svar.

I frågorna B1, B1a och B2 (i delen som rör barn och unga), E5 (ekonomiskt bistånd) samt Å1 (äldreomsorg) ges en möjlighet att svara att kommunen inte kan lämna uppgifter som rör antal handläggare. I de fall som en kommun inte kan lämna uppgifter, redovisas inte resultatet för motsvarande indikator eller bakgrundsmått för den kommunen. Detta gäller även i de fall då summan i de olika svaren inte stämmer överens, t.ex. då det uppgivna antalet handläggare med socionomexamen överstiger det totala antalet handläggare. Vilka indikatorer som berörs samt antalet kommuner där resultaten inte redovisas framgår av nedanstående tabell.

Tabell 2. Antal kommuner där resultat inte redovisas på grund av bortfall eller ologiskt svar

Indikator/bakgrundsmått	Område	Kan ej lämna uppgift	Ologisk uppgift, ej överensstämmande uppgifter
Andel handläggare inom sociala barn och ungdomsvården med socionomexamen	Barn och Unga	12 kommuner	39 kommuner
Andel konsulthandläggare inom sociala barn- och ungdomsvården (bakgrundsmått)	Barn och Unga	9 kommuner	27 kommuner
Antal biståndshushållsärenden per årsarbetande handläggare (bakgrundsmått)	Ekonomiskt bistånd	2 kommuner	-
Antal äldre personer med insatser per årsarbetande handläggare (bakgrundsmått)	Äldreomsorg	3 kommuner	-

Register

De register som har använts är:

- Registret över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen. Referensdag: den 1 februari 2018
- Registret över totalbefolkningen (RTB), Statistiska centralbyrån. Referensdag: den 31 december 2017

- Data om ordinarie licens för Barns behov i centrum (BBIC) har hämtats från Socialstyrelsens förteckning över licens för BBIC.
- Registret socialtjänstens insatser för barn och unga, Socialstyrelsen.
- Bostadsmarknadsenkäten (BME) 2018, Boverket
- Kronofogdens verksamhetsstatistik.

Jämförbarhet

Jämförbarhet mellan åren

Socialstyrelsens har genomfört öppna jämförelser inom socialtjänsten sedan 2007. Enkätfrågorna omarbetades år 2016 helt eller delvis sedan de föregående mätningarna avseende referensperiod, definitioner samt frågeformuleringar. Enkätfrågorna har därefter omarbetats något mellan år 2016, 2017 och 2018.

De flesta indikatorerna 2018 är direkt jämförbara med 2017. Några indikatorer har tagits bort jämfört med 2017 och några indikatorer har tillkommit. För några indikatorer kan jämförbarheten mellan åren ha påverkats, på grund av justering av svarsalternativ eller definitioner.

Indikatorer som fanns med år 2017 men som är borttagna 2018:

- Har tillgång till juridiskt stöd (2017: fråga E10)

Indikatorer som fanns med år 2017 och som justerades inför 2018:

- Aktuell överenskommelse med landsting (2018: fråga G4 och G4a)
- Använder standardiserade bedömningsmetoden FREDA-kortfrågor för att upptäcka våldsutsatthet hos enskilda vuxna (2018: fråga G10)
- Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla utredningar (2018: fråga L1, P2 och Ä2)
- Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla uppföljningar (2018: fråga L2, P3 och Ä3)
- Ersätter ledsagares omkostnader (2018: fråga L8)
- Erbjuder demensteam i ordinärt respektive särskilt boende (2018: fråga Ä9)
- Erbjuder rehabiliteringsteam i ordinärt respektive särskilt boende (2018: fråga Ä10)

Indikatorer som har tillkommit år 2018 (vissa har funnits med tidigare):

- Andel konsulthandläggare (årsarbetare) inom social barn- och ungdomsvård (2018: fråga B2)
- Aktuell överenskommelse om samverkan med frivilligorganisationer (2018: fråga G3)
- Aktuell övergripande plan mot hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden (2018: fråga G19)
- Enskildas uppfattning används för att utveckla verksamheten (2018: fråga L9 och L9a)
- Handläggare med socionomutbildning och minst ett, tre respektive fem års erfarenhet av barnutredningar (2018: fråga B1 och B1b)
- Förutsättning att följa andel flickor resp. pojkar 0–11 resp. 12–18 år som haft möjlighet att vara delaktiga i utredningen (2018: fråga B12)

Utöver dessa förändringar finnas det indikatorer som ingår i undersökningen, men som inte publiceras i år. I årets undersökning gäller det indikatorn som pekar på vikten av att ha en rutin om att krisberedskap ska ingå som en del i kravspecifikationen vid upphandling av vissa tjänster (2018: fråga G26). I samband med granskningen av de inrapporterade svaren gjordes bedömningen att frågan i hög grad har uppfattats olika.

Resultat för indikatorer om *Genomfört en brukarstyrd brukarrevision* och *Använt brukarstyrd brukarrevision för verksamhetsutveckling* redovisas inte inom missbruks- och beroendevården och stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning- socialpsykiatri på grund av felaktighet i enkätfrågorna för mätperioden.

Jämförbarhet mellan verksamhetsområden

Vissa indikatorer mäts på samma sätt för flera verksamhetsområden. Dessa framgår av tabell 3

Tabell 3. Indikatorer som är jämförbara mellan verksamhetsområden

Indikatorer som är jämförbara mellan områden	Ekonomiskt bistånd	Missbruk	Social-psykiatri	Våld i nära relation - vuxna	Barn och unga	LSS - vuxna	LSS - barn	Äldre	Hemlöshet
Aktuell överenskommelse om samverkan - Arbetsförmedlingen	x		x			x			
Aktuell överenskommelse om samverkan - Försäkringskassan	x		x			x	x		
Aktuell överenskommelse om samverkan - primärvård	x			x	x				
Aktuell överenskommelse om samverkan - vuxenpsykiatri	x			x		x			
Aktuell överenskommelse om samverkan - barn- och ungdomsmedicin					x		x		
Aktuell överenskommelse om samverkan - barn- och ungdomshabitering					x		x		
Aktuell överenskommelse om samverkan - barn- och ungdomspsykiatri					x		x		
Aktuell överenskommelse om samverkan - polis				x	x				
Aktuell samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktuell rutin vid indikation på att en vuxen utsatts för våld	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Använder standardiserade bedömningsmetoden FREDa-kortfrågor för att upptäcka våldutsatthet hos enskilda vuxna	x	x	x		x	x		x	
Använder standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion	x		x	x		x		x	x
Använder standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka drogrelaterade problem	x		x	x		x		x	x
Genomfört en brukarstyrd brukarrevision		x	x						
Använt brukarstyrd brukarrevision för verksamhetsutveckling		x	x						
Aktuell rutin om samordnad individuell plan (SIP)	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Använt resultat från systematisk uppföljning för att utveckla verksamheten	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Genomfört systematisk uppföljning med ett könsperspektiv	x	x	x	x	x	x	x	x	
Använt resultat från systematisk uppföljning med ett könsperspektiv för att utveckla verksamheten	x	x	x	x	x	x	x	x	
Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla utredningar			x			x		x	
Använt IBIC (Individens behov i centrum) vid alla uppföljningar			x			x		x	

Bilaga 2. Indikatorer

I denna bilaga beskrivs samtliga indikatorer som publiceras i öppna jämförelser av kommunernas arbete för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden juni 2018. Indikatorerna presenteras indelade i dimensioner för god vård och omsorg, kvalitetsområde och indikatorområden.

För alla beskrivningar gäller att med ordet kommunen avses kommuner och stadsdelar i Stockholm och Göteborg. Med mätdatum avses förhållanden som gällde i kommunen den 1 februari 2018, om inget annat anges.

Kvalitetsområden och dimensioner

Nedan finns definitioner för de kvalitetsområden som öppna jämförelser av socialtjänsten utgått ifrån vid framtagande av indikatorer, i tabell 1. Socialstyrelsen tog under 2013 fram dimensioner för god vård och omsorg. Definitioner av dessa dimensioner och hur de överensstämmer med kvalitetsområdena framgår också i tabellen.

Tabell 4. Dimensioner för god vård och omsorg i jämförelser med kvalitetsområden.

Dimension	Definition	Kvalitetsområde	Definition
Kunskapsbaserad	Vården och omsorgen ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.	Kunskapsbaserad verksamhet	Kunskapsbaserad innebär att tjänsterna utförs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den enskildes erfarenheter tas till vara.
Individanpassad	Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig.	Självbestämmande och integritet	Självbestämmande och integritet innebär att den enskilde är delaktig, har inflytande och ges möjlighet till egna val.
		Helhetssyn och samordning	Helhetssyn utgår från den enskildes samlade livssituation. Då den enskilde har behov av tjänster som bedrivs inom olika verksamheter eller av olika utförare/professioner är dessa samordnade. Det finns en tydlig ansvarsfördelning. Tjänsterna präglas av kontinuitet.
Säker	Vården och omsorgen ska vara säker. Riskföbyggande verksamhet ska förhindra skador. Verksamheten ska också präglas av rätts-säkerhet.	Trygghet och säkerhet	Trygg och säker innebär att tjänsterna utförs enligt gällande regelverk. Tjänsterna är transparenta vilket innebär förutsägbarhet och möjlighet till insyn. Risk för kränkning, försummelse, fysisk eller psykisk skada förhindras genom föbyggande arbete.

Dimens- ion	Definition	Kvalitets- område	Definition
Tillgänglig	Vården och omsorgen ska vara tillgänglig och ges i rimlig tid och ingen ska behöva vänta oskälig tid på vård eller omsorg.	Tillgänglig- het	Tillgänglig innebär att det är lätt att få kontakt med social- tjänsten och vid behov få del av tjänsterna inom rimlig tid. Information och kommunikation är begriplig och anpassad efter olika gruppers och indivi- ders behov. Kommunikationen mellan den enskilde och pro- fessionen präglas av ömsesi- dighet och dialog. Verksam- heterna är fysiskt tillgängliga.
Effektiv	Vården och omsorgen ska utnyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål.	Effektivitet	Effektivitet innebär att resur- serna utnyttjas på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål för verksamheten.
Jämlik	Vården och omsorgen ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla.		

Indikatorsbeskrivningar – Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden

Tillgänglig vård och omsorg

Tidigare kvalitetsområdet: Tillgänglighet

Tillgänglighet utanför kontorstid	
Indikatornamn	Social jourverksamhet
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Socialjour med socionomer alla dagar hela dygnet
Indikator/mått	Kommunen har en social jourverksamhet bemannad med socionom-utbildad personal all tid utanför kontorstid året runt. Jouren bedrivs i kommunens egen regi eller genom avtal med annan kommun.
Kvalitetsdimension	Tillgänglig vård och omsorg
Kvalitetsområde	Tillgänglighet
Indikatorområde	Tillgänglighet utanför kontorstid
Syfte	För personer i akut kris bör det finnas en socialjour tillgänglig dygnet runt med socionomutbildad personal, för ett professionellt bemötande vid olika former av krissituationer. Jourens personal bör kunna bemöta och hantera situationer för alla enskilda oavsett deras ålder och behov. Enligt 3 kap. 6 § SoL bör alla kommuner ha en socialjour.
Målvärde	Kommunen har en socialjour med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G1. Har ni den 1 februari 2018 jourverksamhet med personal som har socionomexamen all tid utanför kontorstid året runt? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner: Med jourverksamhet menas att vara beredd på kommande händelseutveckling och där man omedelbart kan nås per telefon, ge råd och stöd, göra en professionell bedömning och där man vid behov kan vara på plats exempelvis hos en familj inom högst 2 timmar. Med all tid avses bemanning dygnet runt vardagar, lördagar, söndagar och helgdagar. G1 a. Har ni någon jourverksamhet utanför kontorstid? Svarsalternativ: Ja/Nej G1 b. Vilka tider har ni jourverksamhet utanför kontorstid? (ange tid) G1 c. Hur bemannas jourverksamheten utanför kontorstid? Svarsalternativ (ett eller flera): Personal med socionomutbildning /Socialchef/Annan, ange vem/vilka. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs Ja på fråga G1, har jourverksamhet med socionomutbildad personal all tid utanför kontorstid året runt. Redovisas som: Ja/Nej. Redovisningsnivåer: Stadsdelar i Stockholm och Göteborg, kommun, storstadsnivå, län och riket Mätdatum: 1 februari 2018. Datatäckning: Svarsfrekvens: 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning.
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen..

Uppsökande verksamhet	
Indikatornamn	Uppsökande verksamhet riktad för akut hemlösa
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Uppsökande verksamhet för akut hemlösa
Mått	Kommunen har uppsökande verksamhet för personer som är akut hemlösa, den 1 februari 2018.
Kvalitetsdimension	Tillgänglig
Kvalitetsområde	Tillgänglighet
Indikatorsområde	Uppsökande verksamhet
Syfte	Den uppsökande verksamheten syftar till att säkerställa att personer utan bostad upptäcks och att de erbjuds, för dem, adekvat stöd från socialtjänsten. Uppsökande verksamhet bidrar till att de enskilda får kännedom om sina rättigheter och den service de kan få. I socialtjänstlagen anges att verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet (1 kap. 1 § SoL). Den uppsökande verksamheten bör svara för upplysningar och dialog, förmedla olika slag av bistånd och ge kunskap för planering. Genom att aktivt och positivt informera om möjligheter till stöd och hjälp, kan socialtjänsten få kontakt med enskilda eller grupper som av olika skäl inte själva söker upp socialtjänsten. (Proposition 1979/80:1 om socialtjänsten)
Målvärde	Kommunen bedriver uppsökande verksamhet riktad till personer i akut hemlöshet
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G21. Har ni den 1 februari 2018 uppsökande verksamhet för personer som är <u>akut hemlösa</u>? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner: Med uppsökande verksamhet avses här en tydlig funktion som har till uppgift att bedriva ett utåtriktat och aktivt arbete för att söka upp personer utan bostad i behov av socialtjänstens insatser och erbjuda dem ett adekvat stöd. I funktionen ingår även att stödja individen till en adekvat kontakt med vård- och stödsystemet. Med akut hemlös avses att den enskilde inte har någonstans att bo och sova, personen vistas t.ex. på härbärgen, akutboende, offentliga platser och liknande. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs svaret Ja på fråga G21. Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm och Göteborg, kommun, storstadsnivå, län och riket Mätdatum: 1 februari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning.
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Uppsökande verksamhet	
Indikatornamn	Uppsökande verksamhet riktad för de som riskerar förlora sitt boende
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Uppsökande verksamhet för de som riskerar förlora sitt boende

Uppsökande verksamhet	
Mått	Kommunen har uppsökande verksamhet riktad till personer som riskerar att förlora sitt boende, den 1 februari 2018.
Kvalitetsdimension	Tillgänglig
Kvalitetsområde	Tillgänglighet
Indikatorsområde	Uppsökande verksamhet
Syfte	Den uppsökande verksamheten syftar till att säkerställa att de enskildas behov tillgodoses samt att de får rätt stöd och insatser som förebygger att de förlorar sitt boende. Den uppsökande verksamheten bör svara för upplysningar och dialog, förmedla olika slag av bistånd och ge kunskap för planering. Genom att aktivt och positivt informera om möjligheter till stöd och hjälp, kan socialtjänsten få kontakt med enskilda eller grupper som av olika skäl inte själva söker upp socialtjänsten (Proposition 1979/80:1 om socialtjänsten). Förebyggande arbete i form av att aktivt söka upp personer som riskerar att avhysas och erbjuda information till särskilt sårbara grupper exempel på sådan verksamhet (Stöd för socialtjänsten i arbetet med att förebygga avhysningar, Socialstyrelsen 2017).
Målvärde	Kommunen bedriver uppsökande verksamhet riktad till personer som riskerar att förlora sitt boende.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G22. Har ni den 1 februari 2018 uppsökande verksamhet för personer som <u>riskerar att förlora sitt boende (bostad)</u>? Definitioner: Med uppsökande verksamhet avses här en tydlig funktion som har till uppgift att bedriva ett utåtriktat och aktivt arbete för att söka upp och stödja personer som av olika skäl riskerar att förlora sitt nuvarande boende (oavsett boendeform). Här ingår olika typer av förebyggande insatser för att avhysning/vräkning inte ska behöva ske. Svarsalternativ: Ja/Nej Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs Ja på fråga G22. Redovisas som Ja/Nej Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm och Göteborg, kommun, storstadsnivå, län och riket. Mätdatum: 1 februari 2018. Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning.
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Motverka hemlöshet	
Indikatornamn	Aktuell övergripande plan mot hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Aktuell övergripande plan mot hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad plan på övergripande kommunal nivå för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Planen är upprättad eller uppföljd 1 februari 2016 – 31 januari 2018 (24 mån).
Kvalitetsdimension	Säker
Kvalitetsområde	Trygghet och säkerhet

Motverka hemlöshet	
Indikatorsområde	Motverka hemlöshet
Syfte	En plan stärker förutsättningarna för att säkerställa att kommunen tar ett övergripande ansvar för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden för invånarna. I planen bör roll- och ansvarsfördelning framgå för olika nämnder och andra aktörer i kommunen, gemensamma mål och hur målen ska uppnås. För att säkerställa att planens innehåll är aktuellt, används och fungerar på avsett sätt är det viktigt att den följs upp.
Målvärde	Kommunen har en plan på övergripande kommunal nivå för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden.
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G 19. Har ni den 1 februari 2018 en skriftlig och på ledningsnivå beslutad plan på övergripande kommunal nivå för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om gemensamma planer. Med övergripande kommunal nivå avses den politiska ledningen eller förvaltningschefsnivån. En plan kan beskriva konkreta insatser utifrån övergripande mål. I planen bör framgå vilken roll och vilket ansvar olika aktörer i kommunen har. Det kan t.ex. handla om nybyggnation, att stärka det förebyggande arbetet genom budget- och skuldrådgivning eller att utveckla boendestödet. För kommuner som är indelade i stadsdelar: Om stadsdelen omfattas av en motsvarande kommunövergripande överenskommelse räknas även denna. G19 a. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2016 – 31 januari 2018 (24 mån) följt upp den övergripande planen för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden? Definition: Med följt upp avses att ni har kontrollerat att planen <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, då planen upprättades nyligen, d.v.s. efter den 1 februari 2016. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs Ja på fråga G19 och Ja eller Ej aktuellt, då planen upprättades nyligen, d.v.s. efter den 1 februari 2016 på fråga G19 a. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet. Redovisas som Ja/Nej. Redovisningsnivå: Stadsdelar i Stockholm och Göteborg, kommun, storstadsnivå, län och riket. Mätperiod: 1 februari 2016 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning.
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Individanpassad vård och omsorg

Kvalitetsområde: Helhetssyn och samordning

Extern samverkan i enskilda ärenden	
Indikatornamn	Aktuell överenskommelse om samverkan mellan socialtjänstens hemlöshetsverksamhet och frivilligorganisationer
Indikatorns kort-namn (i Excel-filen)	Aktuell överenskommelse om samverkan med frivilligorganisationer
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad överenskommelse om samverkan i enskilda ärenden mellan verksamhet inom socialtjänsten som arbetar med personer i hemlöshet i och frivilligorganisationer.
Kvalitetsdimension	Individanpassad
Kvalitetsområde	Helhetssyn och samordning
Indikatorområde	Extern samverkan i enskilda ärenden
Syfte	Enskilda kan ha behov av insatser från flera myndigheter och organisationer. För att säkerställa att enskildas behov och möjlighet att få stöd och hjälp tillgodoses kan överenskommelse med frivilligorganisation som arbetar med personer som är, eller riskerar att bli, hemlösa upprättas. Samverkan med frivilliga organisationer kan också bidra till att nå de grupper av hemlösa som inte vill ta kontakt med socialtjänsten. Socialnämndens insatser ska vid behov genomföras i samverkan med andra samhällsaktörer och med organisationer och andra föreningar (3 kap. 5 § SoL). Socialnämnden ska samverka externt med andra verksamheter, myndigheter och organisationer för att skapa förutsättningar för att samordna insatserna från de olika aktörerna så att de inte motverkar varandra (3 kap. 10 § SOSFS 2014:4). Skriftliga överenskommelser beslutade av ledningen där ansvarsfördelningen tydligt framgår är en framgångsfaktor för fungerande samverkan (<i>Strategi för samverkan - kring barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa</i>. Socialstyrelsen 2007). En formaliserad och strukturerad samverkan i form av en gemensam skriftlig överenskommelse för hur samverkan i enskilda ärenden ska ske är ett sätt att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet. Starka motiv för extern samverkan är: Det etiska motivet – samverkan kan hindra att den enskilde faller mellan stolarna. Verksamhetsmotivet – en enskild aktör (myndighet eller organisation) kan inte ensamt svara mot den enskildes samlade behov. Effektivitetsmotivet – med samverkan kan brukaren uppnå en högre livskvalitet till en lägre samhällskostnad. Kunskapsmotivet – samverkan kan bredda och fördjupa kunskapen hos professionerna om varandras områden. Samverkan förstärker specialistkompetensen samtidigt som den integrerar den i en större helhet. (<i>Samverkan i re/habilitering. En vägledning</i>. Socialstyrelsen; 2008). För att säkra att överenskommelsen är aktuell och stödjer insatserna till den enskilde är det viktigt att den regelbundet följs upp.
Målvärde	I kommuner där det finns frivilligorganisation/-er som arbetar med målgruppen hemlösa eller personer som är utestängda från den ordinarie bostadsmarknaden finns aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad överenskommelse om samverkan av insatser till enskilda.

Extern samverkan i enskilda ärenden	
Typ av indikator	Strukturmått
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G3. Har ni den 1 februari 2018 skriftliga och på ledningsnivå beslutade överenskommelser för hur samverkan i enskilda ärenden ska ske mellan nedanstående områden inom socialtjänsten och externa aktörer? Svarsalternativ för verksamhetsområde inom socialtjänsten och extern aktör: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst. G3 a. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp dessa överenskommelser för samverkan mellan nedanstående områden inom socialtjänsten och externa aktörer? Hemlöshet – Frivilligorganisationer. Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, då överenskommelsen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om överenskommelser med externa aktörer. Överenskommelsen ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras och dels ange ansvarsfördelningen. Med samverkan i enskilda ärenden avses övergripande gemensamt handlande på organisatoriskt plan för visst syfte. Någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt har att genomföra för den enskilde individen. Med följt upp avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att den överenskommelse som finns för extern samverkan <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen svarat: "Ja" på fråga G3 och "Ja" på fråga G3 a; eller "Nej, behövs inte" eller "Ja" på fråga G3 och "Ej aktuellt" på fråga G3a. Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2017 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Extern samverkan	
Indikatornamn	Aktuell överenskommelse om samverkan med bostadsföretag/hyresvärdar på övergripande nivå
Indikatorns kortnamn (i Excelfilen)	Aktuell överenskommelse om samverkan med bostadsföretag/hyresvärdar på övergripande nivå
Indikator /Mått	Kommunen har en aktuell skriftlig och på ledningsnivå beslutad överenskommelse för hur samverkan på övergripande nivå ska bedrivas med bostadsföretag/hyresvärdar i kommunen

Extern samverkan	
	Överenskommelsen har upprättats eller följts upp under de senaste 24 månaderna (1 februari 2016 - 1 februari 2018).
Kvalitetsdimension	Individanpassad
Kvalitetsområde	Helhetssyn och samordning
Indikatorsområde	Extern samverkan
Syfte	Syftet är att säkerställa att kommunens invånare får tillgång till bostäder genom formaliserad samverkan i form av en överenskommelse med bostadsföretag/hyresvärdar.
Målvärde	Kommunen har aktuell överenskommelse för hur samverkan på övergripande nivå ska bedrivas med bostadsföretag/hyresvärdar i kommunen. Överenskommelsen har upprättats eller följts upp under de senaste 24 månaderna (1 februari 2016 - 1 februari 2018).
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G6. Har ni den 1 februari 2018 en skriftlig och på ledningsnivå beslutad överenskommelse för hur samverkan på <u>övergripande</u> nivå ska bedrivas med bostadsföretag/hyresvärdar i kommunen? Svarsalternativ: Ja, med samtliga bostadsföretag/hyresvärdar/Ja, med vissa bostadsföretag/hyresvärdar/Nej G6 a. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2016 – 31 januari 2018 (24 mån) följt upp överenskommelsen för samverkan på övergripande nivå med bostadsföretagen/hyresvärdarna? Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuell, då överenskommelsen upprättades nyligen, d.v.s. efter 1 feb 2016 Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om överenskommelser med bostadsföretag/hyresvärdar. Överenskommelsen för samverkan ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras och dels ange ansvarsfördelningen. Överenskommelsen avser samverkan om tillgång till bostäder för personer som inte kommer in på den ordinarie bostadsmarknaden. Här avses både allmännyttiga bostadsbolag och privata fastighetsägare som hyr ut bostäder/lägenheter. Med övergripande nivå avses den politiska ledningen eller förvaltningschefsnivån. För kommuner so är indelade i stadsdelar; Om stadsdelen omfattas av en motsvarande kommunövergripande överenskommelse räknas även denna. Med följt upp (fråga 6 a) avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att den överenskommelse som finns för extern samverkan <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs svaren Ja, med samtliga bostadsföretag/hyresvärdar på G6 och Ja eller Ej aktuell, då överenskommelsen upprättades nyligen, d.v.s. efter 1 feb 2016 på fråga G6 a (Ja, med samtliga) <u>eller</u> Ja, med vissa bostadsföretag på fråga G6 och Ja eller Ej aktuell, då överenskommelsen upprättades nyligen, d.v.s. efter 1 feb 2016 (Ja, med vissa). Redovisas som: Ja, samtliga/Ja, vissa/Nej Redovisningsnivå: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2016 - 1 februari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda

Extern samverkan	
	och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Extern samverkan i enskilda ärenden	
Indikatornamn	Aktuell överenskommelse för samverkan i enskilda ärenden med bostadsföretag/hyresvärdar för personer som riskerar att bli eller är utan bostad
Indikatorns kortnamn (i Excelfilen)	Aktuell överenskommelse om samverkan med bostadsföretag/hyresvärdar i enskilda ärenden
Indikator/Mått	Kommunen har aktuella skriftliga och på ledningsnivå beslutad överenskommelse för hur samverkan i enskilda ärenden ska bedrivas med bostadsföretag/hyresvärdar för personer som riskerar att bli eller är utan bostad. Överenskommelsen gäller den 1 februari 2018 och har upprättats alternativt följts upp de senaste 12 månaderna (efter den 1 februari 2017).
Kvalitetsdimension	Individanpassad
Kvalitetsområde	Helhetssyn och samordning
Indikatorsområde	Extern samverkan i enskilda ärenden
Syfte	Att kommunen har en aktuell överenskommelse syftar till att säkerställa att enskilda som av olika skäl riskerar att bli, eller redan är, utan bostad får det stöd de behöver genom en formaliserad samverkan med bostadsföretag/hyresvärdar. Att socialtjänsten samverkar med hyresvärdar och att socialtjänsten tidigt tar kontakt med hyresgästen och erbjuder råd och stöd förebygger avhysningar (<i>Hemlöshet – en fråga om bostäder</i> , Länsstyrelsen i Skåne, 2015,). Samverkan underlättas av att det finns angivna mål. Vidare behöver det vara tydligt vilka roller, mandat och ansvar de involverade aktörerna har, även för den berörde hyresgästen (<i>Strategi för samverkan</i> , Socialstyrelsen 2008, <i>Stöd för socialtjänsten i arbetet med att förebygga avhysningar</i> , Socialstyrelsen, 2017). En formaliserad samverkan i form av en gemensam överenskommelse för hur samverkan i enskilda ärenden ska ske är ett sätt att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet, för samtliga berörda.
Målvärde	Kommunen har överenskommelse för hur samverkan ska bedrivas i enskilda ärenden med bostadsföretag/hyresvärdar i kommunen.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G7. Har ni den 1 februari 2018 en skriftlig och på ledningsnivå beslutad överenskommelse för hur samverkan i <u>enskilda ärenden</u> ska bedrivas med bostadsföretag/hyresvärdar i kommunen för personer som riskerar att bli eller är utan bostad? Svarsalternativ: Ja, med samtliga bostadsföretag/hyresvärdar/Ja, med vissa bostadsföretag/hyresvärdar/Nej G7 a. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp överenskommelsen för samverkan i enskilda ärenden med bostadsföretagen/hyresvärdarna? Svarsalternativ: Ja/Nej/ Ej aktuellt, då överenskommelsen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017 Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om överenskommelser med bostadsföretag/hyresvärdar. Överenskommelsen ska dels beskriva ett bestämt tillvägagångssätt för hur samverkan ska genomföras och dels ange ansvarsfördelningen. Överenskommelsen kan t.ex. innehålla samverkan och tillvägagångssätt för att förebygga avhysning (vräkning). Här avses både allmännyttiga bostadsbolag och privata fastighetsägare som hyr ut bostäder/lägenheter.

Extern samverkan i enskilda ärenden	
	Med samverkan i enskilda ärenden avses övergripande gemensamt handlande på organisatoriskt plan för visst syfte. Någon eller några tillför sina specifika resurser, kompetenser och/eller kunskaper till en uppgift som man gemensamt har att genomföra för den enskilde individen. Exempelvis förebyggande arbete tillsammans med bovärd eller störningsjour. Med följt upp avses att berörda aktörer tillsammans på ett systematiskt sätt kontrollerat att den överenskommelse som finns för extern samverkan <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs svaren Ja, med samtliga bostadsföretag/hyresvärdar eller Ja, med vissa bostadsföretag på fråga G7 och Ja eller Ej aktuellt, då överenskommelsen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017 på fråga G7 a. För kommungrupper, län och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet. Redovisas som: Ja, samtliga/Ja, vissa/Nej Redovisningsnivå: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2017 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Kunskapsbaserad vård och omsorg

Kunskapsbaserad verksamhet

Handläggarnas kompetensutveckling	
Indikatornamn	Aktuell samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling
Indikatorns kortnamn (i Excelfilen)	Aktuell samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling - hemlöshet
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell, samlad plan för personalens kompetensutveckling som bygger på verksamhetens mål, kartläggning och analys av personalens individuella kompetens. Planen används och fungerar på avsett sätt inom området hemlöshet.
Kvalitetsdimension	Kunskapsbaserad
Kvalitetsområde	Kunskapsbaserad verksamhet
Indikatorområde	Handläggarnas kompetensutveckling
Syfte	Med rätt kompetens ökar förutsättningarna för att personalen ska bidra till insatser av god kvalitet. En viktig uppgift för arbetsgivare är att skapa förutsättningar för kompetensutveckling. En samlad plan för handläggarnas kompetensutveckling bör innehålla en planering för deras fortbildning eller vidareutbildning, som bygger på verksamhetens mål och nämndens kartläggning och analys av handläggarnas individuella kompetens. <i>Handledning</i> kan ha en stödjande funktion för personalen, bidra till den professionella utvecklingen och fungera som en kvalitetssäkring av verksamheten. <i>Fortbildning</i> kan användas

Handläggarnas kompetensutveckling	
	för att säkra tillgång till aktuell kunskap och utveckling på området, såväl professionellt som kunskap om gällande lagar och förordningar. Ledningens ansvar att säkerställa och fortlöpande kontrollera att personalen har den kompetens som krävs för att utföra arbetsuppgifterna finns i föreskrift (<i>Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete</i>, SOSFS 2011:9).
Målvärde	Kommunen har en aktuell, samlad plan för personalens kompetensutveckling som bygger på verksamhetens mål och kartläggning och analys av personalens individuella kompetens inom socialtjänstens olika verksamhetsområden (se indikatorn).
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G8: Har ni den 1 februari 2018 en samlad plan för personalens kompetensutveckling, i nedanstående områden inom socialtjänsten? För respektive område enligt indikatorbeskrivningen. Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst. G8a: Vilka former av kompetensutveckling innehåller den samlade planen, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst/kommun A. Kontinuerlig handledning, B. Fortbildning C. Vidareutbildning på högskolenivå, D. Annan form av kompetensutveckling. G8 b: Har ni någon gång under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp den samlade planen för personalens kompetensutveckling, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt då planen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 februari 2017. Definitioner: Med samlad plan avses en verksamhetsgemensam plan för personalens kompetensutveckling som bygger på verksamhetens mål och kartläggning och analys av personalens individuella kompetens. Här avses handläggare som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar och/eller planering, uppföljning enligt SoL, LVU, LSS och LVM, dock ej enhetschefer/motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. En person i personalen kan vara handläggare inom flera områden och denne kan behöva kompetensutveckling inom alla dessa områden. Med område avses här verksamhet som kräver specifik kompetens och kompetensutveckling. Ett område kan omfatta flera arbetsgrupper. Med kontinuerlig handledning avses handledning av utbildad handledare, i grupp eller enskilt. Handledningen ska vara regelbundet återkommande under en längre tidsperiod, dvs. under vår- och höstterminen. Med fortbildning avses utbildning i syfte att upprätthålla och utveckla den kompetensnivå som krävs för att kunna utföra arbetsuppgifterna. Exempelvis kurs, föreläsning eller seminarier. Med vidareutbildning på högskolenivå avses att personalen genom utbildning på högskolenivå successivt och planerat

Handläggarnas kompetensutveckling	
	fördjupar sina kunskaper om området om det finns tillgång till det inom området. Med följt upp avses att ni har kontrollerat att den samlade planen för personalens kompetensutveckling <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet för området Hemlöshet krävs: Fråga G8: Ja Fråga G8a: Ja på svarsalternativet <u>Kontinuerlig handledning</u> (minst). Fråga G8b: Ja <i>eller</i> ej aktuellt, då planen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt Redovisningsnivå: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2017 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Handläggarnas agerande vid indikation på våld	
Indikatornamn	Aktuell rutin vid indikation på att en vuxen utsatts för våld inom området hemlöshet.
Indikatorns kort-namn (i Excel-filen)	Aktuell rutin vid indikation på att en vuxen utsatts för våld - Hemlöshet
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur handläggare ska gå tillväga vid indikation på att en vuxen person utsatts för våld inom socialtjänstens delverksamheter.
Kvalitetsdimension	Kunskapsbaserad
Kvalitetsområde	Kunskapsbaserad verksamhet
Indikatorområde	Handläggarnas agerande vid indikation på våld
Syfte	Att ställa frågor om våld till enskilda som söker stöd hos socialtjänsten är en grundläggande förutsättning för att kunna identifiera och hjälpa våldsutsatta (<i>Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer. Socialstyrelsen 2016</i>). Personer som lever i hemlöshet har en ökad risk att utsättas för våld. När frågor om våld ställs är det betydelsefullt hur och under vilka omständigheter det sker. Några viktiga förutsättningar för att en verksamhet ska kunna ställa frågor om våld är att: • verksamheten har en rutin för hur frågeproceduren går till • personalen har utbildning i hur man frågar om våld • personalen ställer frågan i en för patienten/klienten trygg miljö • personalen inger förtroende • verksamheten har rutiner för vart klienten kan hänvisas inom organisationen eller till annan verksamhet (<i>Responding to intimate partner violence and sexual violence against women. WHO clinical and policy guidelines. Genève: Världshälsoorganisationen, WHO; 2013</i>). En webbaserad interaktiv introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ger en grundkunskap

Handläggarnas agerande vid indikation på våld	
	om ämnet. Kursen vänder sig i första hand till personal inom socialtjänsten (se Kunskapsguiden.se). Att Socialnämnden har ett ansvar för att vid behov ge stöd och hjälp till den som utsatts för brott och dennes närstående fastställs i socialtjänstlagen (5 kap. 11 § SoL). Socialnämnden bör avgöra när och hur personal ska ställa frågor om våldsutsatthet i nämndens verksamheter för att kunna identifiera våldsutsatta och barn som bevittnat våld som behöver stöd och hjälp (<i>allmänna råd i 3 kap. SOSFS 2014:4</i>). Skriftliga rutiner för hur handläggare ska fråga och agera kan vara ett stöd för personalen. Det är också ett sätt att säkra verksamhetens kvalitet i enlighet med <i>Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete</i>. För att säkra att rutinerna är aktuella är det viktigt att de regelbundet följs upp.
Målvärde	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur handläggare ska gå tillväga vid indikation på att en vuxen person utsatts för våld inom socialtjänstens delverksamheter.
Typ av indikator	Strukturmått
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G9. Har ni den 1 februari 2016 skriftliga och på ledningsnivå beslutade rutiner för hur handläggare ska gå tillväga vid indikation på att en <u>vuxen</u> person utsatts för våld eller andra övergrepp av närstående, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst. G9 a. Har ni under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp rutinerna, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, då rutinen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Definitioner: Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att fastställa gemensamma rutiner. Rutinen ska beskriva ett i förväg bestämt tillvägagångssätt för dels – hur handläggaren ska fråga den enskilde om utsatthet för våld, dels – hur handläggaren ska gå tillväga om det framkommer att personen utsatts för våld. Se Socialstyrelsens webbplats <u>Våld - Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer</u>. Här avses handläggare som inom nämndens verksamhet svarar för utredningar och/eller planering, uppföljning enligt SoL, LVU, LSS och LVM, dock ej enhetschefer/motsvarande med verksamhets-, personal- och budgetansvar. Med indikation avses någon form av tecken på att en person utsatts för våld eller andra övergrepp. Med våld i nära relationer avses våld eller andra övergrepp av eller mot närstående. Begreppet "närstående" är könsneutralt och syftar på varje person som den våldsutsatta bedöms ha en nära och förtroendefull relation till. Det kan handla om såväl makar, sambor, pojk- eller flickvänner, som föräldrar, syskon, barn eller andra släktingar. Det kan även gälla andra personer

Handläggarnas agerande vid indikation på våld

	som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Bedömningen om vem som kan betraktas som närstående ska göras utifrån familje- och levnadsförhållanden i det enskilda fallet (<i>prop. 2006/07:38 Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor s. 31</i>). Våld eller andra övergrepp: Med våld eller andra övergrepp avses primärt brotten i 3, 4 och 6 kap. brottsbalken. Våldet kan ta sig många olika uttryck. Det kan handla om fysiskt eller psykiskt våld (t.ex. slag, sparkar, hot, tvång, kränkningar) eller sexuella övergrepp men också om handlingar som enligt rådande lagstiftning inte definieras som brott, men som kan ingå i ett mönster av utsatthet: verbala sexistiska kränkningar, isolering från familj, vänner och omgivning, ekonomiskt utnyttjande eller emotionell utpressning (<i>Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2016</i>). Med följt upp avses att ni har kontrollerat att rutinen <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen för respektive indikator svarat: "Ja" på fråga G9 och "Ja" eller "Ej aktuellt" på fråga G9a. Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2017 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Rekommenderas i Nationella riktlinjer – Boendeinsats

Indikatornamn	Bostad först
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Erbjuder Bostad först
Indikator/Mått	Kommunen kan erbjuda <i>Bostad först</i> till hemlösa personer med missbruk eller beroende och/eller psykisk sjukdom.
Kvalitetsdimension	Kunskapsbaserad
Kvalitetsområde	Kunskapsbaserad verksamhet
Indikatorsområde	Rekommenderat i Nationella riktlinjer – Boendeinsats
Syfte	Att erbjuda boende enligt <i>Bostad först</i> avhjälper hemlöshet i större utsträckning än om erbjudandet om boende följs av krav på behandlingsföljksamhet eller annan meritering. Socialtjänsten bör erbjuda en varaktig boendelösning till hemlösa personer med psykisk funktionsnedsättning och missbruk utan sådana krav. Bostad först kan även sägas ge stöd för brukarmedverkan och inflytande på individnivå (<i>Att ge ordet och lämna plats – vägledning om brukarinflytande inom socialtjänst, psykiatri och missbruks- och beroendevård, Socialstyrelsen 2013</i>). Bostad först rekommenderas högt i Socialstyrelsens nationella riktlinjer (<i>Vård och stöd vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd. Stöd för styrning och ledning. Socialstyrelsen 2017, remissversion, och Vård och stöd vid missbruk och beroende. Stöd för styrning och ledning. Socialstyrelsen 2017</i>).

Rekommenderas i Nationella riktlinjer – Boendeinsats	
Målvärde	Kommunen erbjuder <i>Bostad först</i> till hemlösa personer med missbruk eller beroende och/eller psykisk sjukdom.
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G13 1. Erbjuder ni den 1 februari 2018 `Boendeinsatsen Bostad först` till hemlösa personer med missbruk eller beroende och/eller psykisk sjukdom? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner: Med Bostad först avses att den hemlöse uppmuntras att själv definiera sina behov och mål. Personen erbjuds sedan, om denne så önskar, omedelbart en varaktig bostadslösning. Erbjudandet ges utan några krav på att personen först har genomgått behandling eller uppvisat nykterhet och drogfrihet. Fokus är att uppnå boendestabilitet och i andra hand erbjuda stöd till den enskilde. Boendelösningen är utan krav på behandlingsföljsamhet eller annan meritering, t.ex. nykterhet. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen svarat Ja på frågan G13 1. Redovisas som Ja/Nej. Redovisningsnivå: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja. Mätdatum: 1 februari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Rekommenderat i Nationella riktlinjer – Boendeinsats	
Indikatornamn	Vårdkedja
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Erbjuder Vårdkedja
Indikator/Mått	Kommunen kan erbjuda boendeinsatsen Vårdkedja till personer med missbruk eller beroende, psykisk sjukdom eller hemlösa
Kvalitetsdimension	Kunskapsbaserad
Kvalitetsområde	Kunskapsbaserad verksamhet
Indikatorsområde	Rekommenderat i Nationella riktlinjer – Boendeinsats
Syfte	Vårdkedja är en modell som syftar till att hemlösa personer ska få ett stabilt boende. Detta sker genom att behandla bakomliggande problematik och därefter erbjuda en egen bostad, i olika steg. Stöd- och vårdinsatser till den enskilde fokuseras i denna modell. Boendeinsatsen rekommenderas i Socialstyrelsens nationella riktlinjer. (<i>Vård och stöd vid beroende och missbruk. Stöd för styrning och ledning.</i> Socialstyrelsen 2017).
Målvärde	Kommunen erbjuder hemlösa personer med missbruk och psykisk funktionsnedsättning boendeinsatsen "vårdkedja".
Typ av indikator	Struktur
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G13 2. Erbjuder ni den 1 februari 2018 `boendeinsatsen Vårdkedja` till personer med missbruk eller beroende, psykisk sjukdom eller hemlösa? Svarsalternativ: Ja/Nej Definitioner:

Rekommenderat i Nationella riktlinjer – Boendeinsats	
	Med <i>Vårdkedja</i> avses en modell som syftar till att hjälpa hemlösa tillbaka till ett stabilt boende. Först behandlas bakomliggande problematik och därefter erbjuds egen bostad. Modellen fokuserar på stöd- och vårdinsatser. Under behandlingen erbjuds olika boendeinsatser i en viss ordningsföljd. Uppflyttning i vårdkedjans boendeformer är villkorade och bygger på att den enskilde följer uppställda regler. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen svarat Ja på frågan G13 2. Redovisas som Ja/Nej. Redovisningsnivå: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. Ja. Mätdatum: 1 februari 2018 Dataäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databehandlingen.

Standardiserade bedömningsmetoder	
Indikatornamn	Använder standardiserad bedömningsmetod för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion
Indikatorns kortnamn (i Excel-filen)	Använder AUDIT för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion
Indikator/Mått	Socialtjänsten använder den standardiserade bedömningsmetoden AUDIT för att identifiera riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion hos vuxna inom området hemlöshet
Kvalitetsdimension	Kunskapsbaserad
Kvalitetsområde	Kunskapsbaserad verksamhet
Indikatorsområde	Standardiserade bedömningsmetoder
Syfte	Att använda standardiserade bedömningsmetoder är ett sätt att säkerställa att den enskildes <i>samtliga</i> behov framkommer samt att alla får rätt till en likvärdig bedömning av de enskilda behoven. Kvalitetssäkrade och standardiserade metoder innebär också att bedömningen blir likartad oberoende av var den enskilde söker hjälp. Att använda systematiska bedömningsmetoder utgör en grund till att de enskilda får rätt insatser och är en utgångspunkt i det systematiska uppföljningsarbetet. (Om <i>standardiserade bedömningsmetoder</i>. Socialstyrelsen 2012). Socialtjänsten bör använda AUDIT för att identifiera riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer. AUDIT (alcohol use disorders identification test) kan användas som intervju- och skattningsformulär och för att återkoppla resultatet till den enskilde. AUDIT har fått högsta prioritet, 1 av 10 (<i>Vård och stöd vid missbruk och beroende. Stöd för styrning och ledning</i>. Socialstyrelsen 2017).
Målvärde/målnivå	Kommunen använder standardiserade bedömningsmetoden AUDIT för att identifiera riskfylld alkoholkonsumtion
Typ av indikator	Process
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G 12: Använder ni den 1 februari 2018 någon av nedanstående standardiserade bedömningsmetoder för att <u>identifiera</u> riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion eller <u>identifiera</u> konsumtionsmönster och drogrelaterade problem hos enskilda vuxna, i nedanstående områden inom socialtjänsten? G 12 A: AUDIT

Standardiserade bedömningsmetoder	
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G 12: Använder ni den 1 februari 2018 någon av nedanstående standardiserade bedömningsmetoder för att <u>identifiera</u> riskfylld eller skadlig alkoholkonsumtion eller <u>identifiera</u> konsumtionsmönster och drogrelaterade problem hos enskilda vuxna, i nedanstående områden inom socialtjänsten? G 12 : DUDIT Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst/kommun Definitioner: Med standardiserade bedömningsmetoder avses här ett formulär med i förväg fastställda frågor och svarsalternativ och en manual som beskriver hur det ska användas. Frågorna bygger på forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsmetoden används för att bedöma en situation, funktion och/eller behov och är vetenskapligt prövad. Exempel på standardiserade bedömningsmetoder här är DUDIT. Med DUDIT (Drug Use Disorders Identification Test) avses ett manualbaserat frågeformulär för att identifiera konsumtionsmönster och drogrelaterade problem. Med droger avses Cannabis, Hallucinogener, Amfetamin, Opiater, Lösningssmedel samt GHB och övriga preparat. Även läkemedel som inte förskrivits och används enligt läkares ordination ingår. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs ja på fråga G 12: DUDIT. Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Säker vård och omsorg

Kvalitetsområde: Trygghet och säkerhet

Personalens agerande för att förebygga avhysning	
Indikatornamn	Aktuell rutin om att aktivt söka upp och följa upp barnfamiljer i samband med en hyresskuld för att förhindra avhysning
Indikatorns kort-namn (i Excel-filen)	Aktuell rutin för att förhindra avhysning av barnfamiljer
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin som anger att barnfamiljer aktivt ska sökas upp och även följas upp i samband med en hyresskuld, oavsett om föräldrarna söker ekonomiskt bistånd eller inte.
Kvalitetsdimension	Säker
Kvalitetsområde	Trygghet och säkerhet
Indikatorområde	Personalens agerande för att förebygga avhysning

Personalens agerande för att förebygga avhysning	
Syfte	Att aktivt söka upp barnfamiljer med en hyresskuld är ett effektivt sätt att förebygga avhysning. Personer som blivit avhysta har mycket svårt att komma in på bostadsmarknaden igen. Ett tryggt boende och kontinuitet är av grundläggande betydelse för barns utveckling, motsatsen har en negativ inverkan på barns psykiska och fysiska hälsa, skolgång och utbildningsresultat. För barnets bästa innebär det att undvika ofrivilliga flyttningar och en osäker boendesituation (se t.ex. Andersson, G. & Swärd H. <i>Barn utan hem: olika perspektiv</i>. Studentlitteratur, 2007, <i>Inget rum för trygghet</i>, Temarapport Max18-2016, Barnombudsmannen). När socialtjänsten får kännedom om att en barnfamilj har en hyresskuld är viktigt att agera så fort som möjligt bl.a. för att kunna ta reda på om det finns behov av insatser och förebygga en avhysning (<i>Stöd för socialtjänsten i arbetet med att förebygga avhysningar</i>. Socialstyrelsen, 2017). Utifrån barnets bästa, 1 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453) är det viktigt att socialtjänsten agerar genom att aktivt söka upp familjen, oavsett om föräldrarna söker stöd eller inte. Ett ärende bör inte avslutas utan att verksamheten följer upp om hyresskulden har reglerats eller ej, och barnens situation i övrigt har uppmärksammats. Barnets behov av ett stabilt boende väger tyngre än föräldrarnas eventuella önskan att hålla myndigheterna utanför (<i>Vräkning och hemlöshet drabbar också barn</i> (SOU 2005:88). Rutiner som beskriver ett bestämt tillvägagångssätt kan utgöra ett stöd för handläggarna och minska risken för godtycke, till nytta för den enskilde. För att säkra att rutinerna är aktuella och stödjer insatserna till den enskilde är det viktigt att de regelbundet följs upp.
Målvärde	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin som anger att barnfamiljer aktivt ska sökas upp och följas upp i samband med en hyresskuld för att förhindra att barnfamiljer vräks.
Typ av indikator	Strukturmått
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfråga: G20. Har ni den 1 februari 2018 en skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur ni ska gå tillväga för att förhindra att barnfamiljer avhyses/vräks? Svarsalternativ: Ja/Nej. G20 a. Innehåller rutinen nedanstående delar: • Att ni aktivt söker upp alla barnfamiljer med hyresskuld, oavsett om föräldrarna själva söker ekonomiskt bistånd eller inte? • Att ni följer upp om hyresskulder har reglerats, oavsett om föräldrarna sökt ekonomiskt bistånd eller inte? Svarsalternativ för respektive del: Ja/ Nej. G20 b. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp rutinen? Svarsalternativ: Ja/Nej/Ej aktuellt, då rutinen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om gemensamma rutiner. Med rutin avses ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelningen för aktiviteter riktade till enskilda barnfamiljer som riskerar att avhysas/vräkas. Rutinen ska vara känd och användas av ansvariga handläggare.

Personalens agerande för att förebygga avhysning	
	Med att aktivt söka upp avses att socialtjänsten muntligen kontaktar barnfamiljer vid kännedom om att hyresskuld föreligger. Med att följa upp (fråga 22a) avses här att socialtjänsten har ansvaret att upprätthålla kontakten med barnfamiljen till dess att hyresskulden är reglerad. Med följt upp (fråga 20 b) avses att ni har kontrollerat att rutinen <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen svarat: "Ja" på fråga G20, "Ja" på fråga G20a på <u>båda</u> delarna, och svarat "Ja" eller "Ej aktuellt" på fråga G20b. Redovisas som: Ja/Nej Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet, dvs. JA. Mätperiod: 1 februari 2017 – 31 januari 2018 Datatäckning: Svarefrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Information till enskilda	
Indikatornamn	Aktuell rutin för att delge information till enskilda om en samordnad individuell plan (SIP)
Indikatorernas kortnamn (i Excel-filen)	Aktuell rutin för information om samordnad individuell plan (SIP) - Hemlöshet
Indikator/Mått	Kommunen har den 1 februari 2018 en skriftlig rutin om att informera enskilda om deras möjligheter att få en samordnad individuell plan (SIP) inom området hemlöshet
God omsorg	Säker vård och omsorg
Kvalitetsområde	Trygghet och säkerhet
Indikatorsområde	Information till enskilda
Syfte	Rutiner för att delge enskilda information om att de vid behov kan få en samordnad individuell plan (SIP) är ett sätt att säkerställa att de enskilda får kännedom om den möjligheten (och socialtjänstens långtgående skyldighet). Att delges information av detta slag har också efterfrågats av brukarrepresentanter och kan öka de enskildas inflytande. I socialtjänstlagen anges att verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet (1 kap. 1 § SoL). Personer som har behov av både hälso- och sjukvård och stöd från socialtjänsten kan få en plan för att säkerställa att deras olika behov tillgodoses. Lagregeln om individuell plan finns både i 2 kap. 7 § SoL, och i 16 kap 4 § hälso- och sjukvårdslag (2017:30). Om planens innehåll sammanfaller med en individuell plan enligt 2 kap. 7 § SoL behöver inte dubbla planer upprättas. Mer information finns under <i>Frågor och svar om SIP</i> på Socialstyrelsens webbplats.
Målvärde	Kommunen har en skriftlig rutin för att informera den enskilde om dess möjligheter att få en samordnad individuell plan (SIP) inom socialtjänstens alla verksamhetsområden.
Typ av indikator	Struktur

Information till enskilda	
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G24. Har ni den 1 februari 2018 skriftliga och på ledningsnivå beslutade rutiner om att den enskilde ska informeras om sina möjligheter till SIP i nedanstående områden inom socialtjänsten? Hemlöshet Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten:: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte inom vår socialtjänst/kommun G24 a. Har ni under perioden 1 februari – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp rutinerna, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, då rutinen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Definitioner: Med rutin avses ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelningen. Rutinen ska vara känd och användas av ansvariga handläggare. Med samordnad individuell plan (SIP) avses en vård- och omsorgsplan som beskriver insatser som den enskilde har behov av från både hälso- och sjukvård och socialtjänst och som tagits fram genom samordnad vård- och omsorgsplanering. 2 kap. 7 § Sol och 16 kap. 4 § HSL. Med följt upp avses att ni har kontrollerat att rutinen används och fungerar på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Instruktioner Information om SIP gäller för de personer där denna är relevant. När det gäller informationen till barn lämnas denna till vårdnadshavaren i första hand, man kan lämnas till barnet beroende på ålder och mognad. Information till den enskilde kan vara både muntligen och/eller skriftligen. Svara "ja" för de områden där ni har en rutin. Om ni har en gemensam rutin för fler än ett område svara "ja" för respektive område. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen för respektive indikator svarat: "Ja" på fråga G24 och "Ja" eller "Ej aktuellt" på fråga G24a Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Göteborg och Stockholm . För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet. Mätdatum: 1 februari 2018 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Personalens hantering vid skyddade personuppgifter	
Indikatornamn	Aktuell rutin för hantering av skyddade personuppgifter vid handläggning och genomförande av insatser inom området Hemlöshet.
Indikatorns kort-namn (i Excel-filen)	Aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter - Hemlöshet
Indikator/Mått	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur ärenden med skyddade personuppgifter ska hanteras för att säkerställa att dessa inte röjs både vid handläggningen och vid genomförande

Personalens hantering vid skyddade personuppgifter	
	av beslutade insatser i myndighetsutövningen inom socialtjänstens verksamhetsområden.
Kvalitetsdimension	Säker
Kvalitetsområde	Trygghet och säkerhet
Indikatorområde	Personalens hantering vid skyddade personuppgifter
Syfte	De flesta som har skyddade personuppgifter i form av sekretessmarkering eller kvarskrivning är kvinnor som lever under hot från en f.d. make eller sambo. Många av dessa kvinnor har barn. Även andra kan vara utsatta för hot och våld. Det är viktigt att socialtjänsten har beredskap för hur ärenden med skyddade personuppgifter ska hanteras både vid handläggning och vid genomförande av insatser. Indikatorn avser att belysa en av flera förutsättningar för en trygg och säker hantering av ärenden som rör utsatta grupper med behov av skydd och stöd. Tydliga och kända arbetsrutiner kan medverka till att säkerställa att skyddade uppgifter inte röjs av misstag. (se <i>Våld - handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer, Socialstyrelsen 2016.</i>) För att säkra att rutinerna är aktuella och stödjer insatserna till den enskilde är det viktigt att de regelbundet följs upp. Kommunernas socialtjänst har ett tydligt ansvar för att skydda barn som far illa eller riskerar att fara illa, vilket innebär att utreda, bedöma och tillgodose barnets behov av skydd och insatser på kort och lång sikt. Socialtjänsten ska även särskilt beakta att våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld kan behöva stöd och hjälp (5 kap. 11 § SoL).
Målvärde	Kommunen har en aktuell, skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur ärenden med skyddade personuppgifter ska hanteras för att säkerställa att dessa inte röjs <i>både</i> vid handläggningen och vid genomförande av beslutade insatser i myndighetsutövningen inom socialtjänstens verksamhetsområden.
Typ av indikator	Strukturmått
Teknisk beskrivning	Indikatorn bygger på följande enkätfrågor: G25. Har ni den 1 februari 2018 en skriftlig och på ledningsnivå beslutad rutin för hur ärenden med skyddade personuppgifter ska hanteras för att säkerställa att dessa inte röjs <u>både</u> vid handläggningen och vid genomförande av beslutade insatser i myndighetsutövningen, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, området finns inte i vår socialtjänst/kommun. G25 a. Har ni någon gång under perioden 1 februari 2017 – 31 januari 2018 (12 mån) följt upp rutinen, i nedanstående områden inom socialtjänsten? Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, då rutinen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Definitioner: Med ledningsnivå avses den nivå inom organisationen som har mandat att besluta om gemensamma rutiner. Med rutin avses ett bestämt tillvägagångssätt för hur aktiviteter ska genomföras samt ange ansvarsfördelningen. Rutinen ska vara känd och användas av ansvariga handläggare. Med skyddade personuppgifter avses sekretessmarkering eller kvarskrivning.

Personalens hantering vid skyddade personuppgifter	
	Med myndighetsutövningen avses här utredning, beslut och verkställighet. Med följt upp avses att ni har kontrollerat att rutinen <u>används och fungerar</u> på avsett sätt samt att den vid behov har reviderats. Uppföljningen ska vara dokumenterad och daterad. Svarsalternativ för varje verksamhetsområde inom socialtjänsten: Ja/Nej/Ej aktuellt, då rutinen upprättades nyligen, dvs. efter den 1 feb 2017. Beräkning: För att uppnå målvärdet krävs att kommunen svarat: "Ja" på fråga G25 och "Ja" eller "Ej aktuellt" på fråga G25a. I beräkningen av andelar på storstadsnivå, länsnivå och riksnivå ingår inte "Ej aktuellt" som svar på fråga G25 i nämnaren. Redovisas som: Ja/Nej/Ej aktuellt. Redovisningsnivåer: Redovisningsnivåer: Riket, län, kommun, stadsdelar i Stockholm och Göteborg. För länen och riket redovisas andelen svarande kommuner som uppnått målvärdet. Mätdatum/Mätperiod: 2017-02-01 - 2018-01-31 Datatäckning: Svarsfrekvens 95 procent
Datakällor	Öppna jämförelser 2018. Enkät till socialtjänsten, kommunundersökning, myndighetsutövning
Felkällor	I samband med datainsamlingen kan olika fel uppstå. Felen kan bl.a. bero på mätinstrumentets utformning, hur frågorna är ställda och hur respondenterna tolkat frågorna samt på databearbetningen.

Bakgrundsfaktorer

Bakgrundsuppgifter

Bostadssituation i kommunen	
Kortnamn (i Excel-filen)	Bostadsläget i kommunen 2018
Uppgift	Kommunernas bedömning av bostadsmarknadsläge som helhet i den egna kommunen Balans, överskott eller underskott på bostäder.
Område	Bostadssituationen i kommunen
Syfte	Måttet belyser bostadsmarknadsläget i kommunen. Bostadsbrist försvårar enskildas möjligheter att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden. Det gäller särskilt grupper med svag ekonomi, utan tidigare boenderefrens, som har skulder och betalningsanmärkningar och liknande. Konkurrens om lägenheter med rimliga hyresnivåer bidrar bland annat till att utestänga svagare grupper från bostadsmarknaden.
Teknisk beskrivning	Kommunens bedömning av läget på bostadsmarknaden utifrån om det är: Balans, Obalans - överskott på bostäder eller Obalans - underskott på bostäder. <i>Balans</i> på bostadsmarknaden innebär att konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven (boverket.se). Redovisas i Excel-filen som: Balans/Överskott/Underskott Redovisningsnivå: Kommun och rike (uppgift på stadsdelsnivå i Stockholm och Göteborg saknas) För riket redovisas andelen kommuner som uppgett att de har balans eller överskott på bostäder.
Datakällor	Bostadsmarknadsenkäten (BME), Boverket https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/
Felkällor	Att en kommun har överskott på bostäder är enligt Boverket obalans på bostadsmarknadsläget och behöver inte innebära att det finns lämpliga bostäder i förhållande till hur efterfrågan och/eller behovet ser ut i kommunen.

Bostadssituation i kommunen	
Namn (i Excel-filen)	Allmännyttigt bolag
Uppgift	Kommunen har allmännyttigt bostadsbolag
Område	Bostadssituationen i kommunen
Syfte	Uppgiften visar om kommunen har allmännyttigt bostadsbolag eller ej. Allmännyttiga bostadsaktiebolag är ett sätt för kommunen att ha inflytande över bostadsförsörjningen för kommunens invånare. I ägardirektiv till bolagen kan kommunen ställa krav på ekonomi, miljöhänsyn och socialt ansvarstagande. Samarbete med kommunen och att bolagen ska tillhandahålla bostäder för svaga grupper som inte kan ta sig in på den ordinarie bostadsmarknaden kan exempelvis ingå. (se t.ex. <i>Ägardirektiv till allmän nytta. Kommunernas styrning av Bostadsbolagen</i> , Länsstyrelsen Skåne, 2015)
Teknisk beskrivning	Kommunernas uppgift om antal allmännyttigt bostadsaktiebolag och allmännyttig stiftelse <i>alternativt</i> kommunen har inget allmännyttigt bolag eller stiftelse. Bostadsmarknadsenkäten, (BME), Boverket.
Datakällor	Bostadsmarknadsenkäten (BME) https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/

Bakgrundsmått

Avhysningar	
Bakgrundsmåttets namn (i Excel-filen)	Antal registrerade ansökningar om avhysningar 2017
Mått	Antal registrerade ansökningar om avhysningar hos Kronofogden 2017
Område	Avhysningar
Syfte	Måttet visar antal registrerade ansökningar om avhysningar. Den vanligaste orsaken till ansökningar om avhysning är hyresskulder. Flera orsaker kan ligga bakom att enskilda inte betalar boendekostnader. Socialtjänsten är en av de aktörer som på olika sätt kan förebygga detta genom samverkan med hyresvärdar och råd, stöd och insatser till enskilda.
Teknisk beskrivning	Antal ansökningar om avhysning som registrerades hos Kronofogden under 2017 Redovisningsnivåer: kommun-, läns- och riksnivå. Stadsdelsnivå saknas. Om antalet hushåll är färre än 10 redovisas det ej i Excel-filen (X).
Datakällor	Kronofogdens verksamhetsstatistik

Avhysningar	
Bakgrundsmåttets namn (i Excel-filen)	Antal verkställda avhysningar 2017
Mått	Antal verkställda avhysningar
Område	Avhysningar
Syfte	Måttet visar omfattningen av antalet hushåll där avhysningar genomförts. Strävan bör vara ett lågt antal, bland annat på grund av att personer som blivit avhysta har mycket svårt att komma in på bostadsmarknaden igen och riskerar en långvarig osäker boendesituation (se t.ex. Flyghed, . och Nilsson, A. <i>Vräkt och hemlös? Marginaliseringsprocesser bland vräkta</i> . Socialmedicinsk tidskrift 2004; 2004:1:14-21) .
Teknisk beskrivning	Antal verkställda avhysningar registrerade hos Kronofogden, under 2017 Redovisningsnivåer: kommun-, läns- och riksnivå. Stadsdelsnivå saknas. Om antalet hushåll är färre än 10 redovisas det ej i Excel-filen (X).
Datakällor	Kronofogdens verksamhetsstatistik

Avhysningar	
Bakgrundsmåttets namn (i Excel-filen)	Antal genomförda avhysningar av anmälda avhysningar 2017
Mått	Antalet hushåll där avhysningar genomförts år X (X) dividerat med antalet hushåll för vilka ansökningar om avhysning registrerats.
Område	Avhysningar
Syfte	Personer som blivit avhysta har svårt att komma in på bostadsmarknaden igen. Socialtjänsten har en viktig roll i arbetet med att förebygga att avhysningar genomförs (se <i>Stöd för socialtjänsten i arbetet för att förebygga avhysningar</i> . Socialstyrelsen, 2017).

Avhysningar	
	Måttet ger en indikation på i vilken utsträckning genomförda avhysningar har kunnat undvikas. En låg andel betyder att många av de anmälda avhysningarna inte genomfördes.
Teknisk beskrivning	Antalet hushåll där avhysningar verkställts år X (X) dividerat med antalet hushåll för vilka ansökningar om avhysning registrerats. Täljare: Antalet hushåll där avhysningar verkställts år X (X) Nämnare: Antalet hushåll för vilka ansökningar om avhysning registrerats hos Kronofogden samma år. Redovisas som: Andel hushåll där avhysningar verkställts av de hushåll för vilka ansökningar om avhysning registrerats hos Kronofogden under 2017. Redovisningsnivåer: Riks- och storstadsnivå Mätperiod: 2017
Datakällor	Kronofogdens verksamhetsstatistik

Avhysningar	
Bakgrundsmåttets namn (i Excel-filen)	Andel barn i genomförda avhysningar av anmälda avhysningar 2017
Mått	Andel barn i verkställda avhysningar av anmälda avhysningar 2017
Område	Avhysningar
Syfte	Måttet visar antal barn som berörts av verkställda avhysningar under 2017. Varje hushåll där barn berörs av verkställd avhysning kan ses som ett misslyckande. Ett tryggt boende och kontinuitet är av grundläggande betydelse för barns utveckling, motsatsen har en negativ inverkan på barns psykiska och fysiska hälsa, skolgång och utbildningsresultat. För barnets bästa innebär det att undvika ofrivilliga flyttningar och en osäker boendesituation (se t.ex. Andersson, G. & Swärd H. <i>Barn utan hem: olika perspektiv</i>. Studentlitteratur, 2007, <i>Inget rum för trygghet</i>, <i>Temarapport Max18-2016</i>, Barnombudsmannen).
Teknisk beskrivning	Antalet barn som berörts av verkställda avhysningar år X (X) dividerat med antalet barn i registrerade ansökningar om avhysning. Täljare: Antalet barn som berörts av verkställda avhysningar år X (X) Nämnare: Antalet barn i registrerade ansökningar om avhysning Definition: Med barn avses en person som inte fyllt 18 år och som bor tillsammans med ensamstående eller sammanboende föräldrar. Här ingår även barn som bor växelvis hos föräldrarna, samt umgängesbarn som bor med sin förälder minst 30 dagar per år. Redovisningsnivåer: Riks- och storstadsnivå Mätperiod: 2017
Datakällor	Kronofogdens verksamhetsstatistik

Personer i hemlöshet	
Bakgrundsmåttets namn (i Excel-filen)	Antal hemlösa per 10 000 invånare 2017
Mått	Antal personer i någon av Socialstyrelsens 4 hemlöshetssituationer efter vistelsekommun vecka 14, 2017 per 10 000 invånare
Område	Personer i hemlöshet
Syfte	Måttet belyser omfattningen av hemlöshet utifrån antalet inrapporterade personer i kommunen som befann sig i någon av Socialstyrelsens 4 hemlöshetssituationer under vecka 14 2017, per 10 000 invånare.

Personer i hemlöshet	
Teknisk beskrivning	Antalet inrapporterade personer i någon hemlöshetssituation (av Socialstyrelsens 4 situationer) vecka 14, 2017, utifrån vistelsekommun, per 10 000 invånare. Definition: Hemlöshet inbegriper fyra olika situationer: akut hemlöshet, sakna boende efter institutionsvistelse/stödboende, långsiktig boendelösning (socialt kontrakt) och eget ordnat kortsiktigt boende (ohållbart tillfälligt inneboende hos privatperson). För utförligare definition se: http://www.socialstyrelsen.se/hemloshet eller <i>Hemlöshet 2017. Omfattning och karaktär</i>, Socialstyrelsen; 2017. Täljare: Antalet personer i kommunen som rapporterades befinna sig i någon av de 4 hemlöshetssituationerna vecka 14, 2017 per vistelsekommun Nämnare: Antalet invånare i kommunen Per 10 000 invånare (därefter multiplicerat med 10 000) Redovisningsnivåer: Kommun och länsnivå. Mätperiod: vecka 14, 2017
Datakällor	Socialstyrelsens nationella hemlöshetskartläggning, v 14, 2017
Felkällor	Flera faktorer kan påverka det redovisade antalet. Antalet personer som rapporterades som hemlösa i den nationella kartläggningen var inte heltäckande (brister i datainsamlingen, vistelsekommunen kan vara annan än placerande kommun, fel under bearbetning av materialet. För utförligare beskrivning se <i>Hemlöshet 2017. Omfattning och karaktär</i>, Socialstyrelsen 2017). Ett högt antal indikerar att kommunen behöver fortsätta att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. En låg antal kan både tyda på att kommunen har låg hemlöshet eller att samtliga personer i hemlöshetssituationer <i>inte</i> kartlagts eller <i>inte</i> är kända av socialtjänsten.